

Anesteziye Yeni Bir Tehlike-Bonzai

A New Threat in Anaesthesia-Bonzai

Yonca Yanlı, Mehtap Özdemir

Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Anesteziyoloji ve Reanimasyon Kliniği, İstanbul, Türkiye

Sayın Editör,

Günümüzün değişen koşullarıyla birlikte anesteziyologlar, çeşitli preoperatif sorunları bulunan hastaların anestezi yönetimi ile karşı karşıya kalmaktadır. Bunların bazıları nadiren gördüğümüz, bazıları sıklıkla karşılaştığımız preoperatif hastalıklardır. Bir diğer grup ise hastanın klinik özelliklerindeki değişiklikler nedeniyle farkına vardığımız durumlardır. Ancak hastanın anamnez vermeden aldığı çeşitli ilaçlar, bitkisel ekstraktlar anestezi uygulamamız sırasında bizleri oldukça zorlayabilmektedir. Bu yazımızda, üreter taşı nedeniyle üreterorenoskopi (URS) yapılması planlanan bir hastada yaşadığımız tecrübeyi paylaşmayı amaçladık.

Hastamız yazılı onamı takiben ameliyathaneye alınan, 43 yaşında, 76 kg ağırlığında, 176 cm boyunda (ASA II) erkek hasta idi. Bir yıl önce tek damarına (LAD) stent uygulanmıştı. Preoperatif değerlendirmelerinde hipertansiyon dışında başka bir özellik yoktu, Asetilsalisilik asit 100 mg ile metoprolol süksinat tablet 50 mg kullanmaktaydı. Preoperatif takiplerinde kan basıncı değerleri normal sınırlardaydı. Ameliyathaneye geldiğinde kan basıncı 210/126 mmHg, kalp hızı değeri 86 atım dakika⁻¹ olarak ölçüldü. Hastanın anksiyetesinin olabileceği düşünülerek sedasyon (midazolam ve remifentanil hidroklorür) uygulandı. Ancak kan basıncı değerinin düşürülemediği üzerine takip amaçlı derlenme odasına alındı. Burada yaklaşık iki saat süren takibi sırasında kaptopril tablet 25 mg verildi. Ancak basınç değerleri yüksek seyretmeye devam etti. Hastaya mevcut durumu nedeniyle yaşayabileceği sorunlar ayrıntılı olarak anlatıldı. Bunun üzerine hasta, uyuşturucu bağımlısı olduğunu ve ameliyattan önceki gece çok strese girdiği için Bonzai kullandığını açıkladı. Özellikle hemodinamik değerlerinin yükselmesi şeklinde ortaya çıkan bu tablo karşısında, hastamızın ameliyatı hemodinamik açıdan stabil hale gelene dek ertelendi.

Hepimizin endişe içinde gelişmeleri takip ettiği gibi Bonzai, günümüzün en önemli uyuşturucu sorunlarından biri olma yolunda hızla ilerlemektedir. Bonzai, kurutulmuş ve parçalanmış çeşitli bitkilere kimyasal içerikler eklenerek elde edilen yarı sentetik bir uyuşturucudur. Sıklıkla bonzai ağacının yaprakları kullanıldığı için bu adı almaktadır. Sentetik esrar, Jamaikan, Spice, Spice gold, Spice silver, Yutacan Fire, K2 gibi adlarla da bilinmektedir (1-3). Yaygınlığı açısından kesin rakamlar bulunmamakla birlikte, ulaşılabilirliğinin kolay olması, fiyatının nispeten düşük olması nedeniyle kullanım oranı gittikçe artmaktadır. Spice ve Spice benzeri ürünlerin içeriği olan sentetik kannabinoidlerin Avrupa ülkelerinde 2009 yılında ilk olarak Avusturya ve Almanya olmak üzere yasaklanmaya ve kontrol altına alınmaya başladığı görülmektedir (1, 2, 4). Ülkemizde de 07.01.2011 tarihli ve 2011/1310 sayılı B.K.K. (13 Şubat 2011 tarih ve 27845 sayılı Resmi Gazete) Tarihli BKK kararınca uyuşturucuların murakebesi kanunundaki uyuşturucu ve uyarıcı maddelerin listesine ekleninceye kadar yoğun bir kullanım alanı bulmuştur (1).

Araştırmacılar, Bonzai ile yüksek dozda esrar kullanımına benzer etkilerin görülmesine rağmen çok daha tehlikeli olduğunu vurgulamaktadır. En önemli belirtilerinden birisi kardiyovasküler sistem üzerine olan uyarıcı etkisidir (2-5). Kan basıncında ani ve hızlı artış ile kalp hızında yükselme nedeniyle erken yaşta ani ölüm vakalarına neden olmaktadır. Akut böbrek hasarı ile sentetik kannabinoid kullanımı arasında da ilişki olduğunu gösteren bazı kanıtlar bulunmaktadır (5). Ayrıca şiddetli ağız kuruluğu, göz kızarıklığı, hallüsinasyon, konvülsiyon, ortam seçememe, nerede olduğunu hatırlayamama gibi çeşitli belirtilere de neden olabilmektedir (3, 4). Kişinin kendisi tarafından bildirilmediği veya yakın takip edilmediği sürece kullanımının teşhis edilmesi oldukça güçtür (4).

Yazışma Adresi/Address for Correspondence: Dr. Yonca Yanlı, Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Anesteziyoloji ve Reanimasyon Kliniği, İstanbul, Türkiye Tel: +90 216 632 18 18 E-posta: yoncyanli@yahoo.com

©Telif Hakkı 2015 Türk Anesteziyoloji ve Reanimasyon Derneği - Makale metnine www.jtaics.org web sayfasından ulaşılabilir.

©Copyright 2015 by Turkish Anaesthesiology and Intensive Care Society - Available online at www.jtaics.org

Geliş Tarihi / Received : 21.07.2014

Kabul Tarihi / Accepted : 24.09.2014

Çevrimiçi Yayın Tarihi /

Available Online Date : 05.02.2015

Biz de karşılaştığımız bu olgu nedeniyle, günümüzde sebebi belirlenemeyen hipertansiyon olgularında Bonzai denen uyuşturucunun da nedenler arasında olabileceğini kaygı ve üzüntü ile fark ettik. Deneyimimizi sizlerle paylaşmayı amaçladık.

Hasta Onamı: Yazılı hasta onamı bu çalışmaya katılan hastadan alınmıştır.

Hakem değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Yazar Katkıları: Fikir - Y.Y.; Tasarım - Y.Y., M.Ö.; Denetleme - Y.Y., M.Ö.; Kaynaklar - Y.Y.; Malzemeler - Y.Y.; Veri toplanması ve/veya işlemesi - Y.Y., M.Ö.; Analiz ve/veya yorum - Y.Y., M.Ö.; Literatür taraması - Y.Y.; Yazıyı yazan - Y.Y.; Eleştirel İnceleme - M.Ö.

Çıkar Çatışması: Yazarlar çıkar çatışması bildirmemişlerdir.

Finansal Destek: Yazarlar bu çalışma için finansal destek almadıklarını beyan etmişlerdir.

Informed Consent: Written informed consent was obtained from patient who participated in this study.

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Author Contributions: Concept - Y.Y.; Design - Y.Y., M.Ö.; Supervision - Y.Y., M.Ö.; Funding - Y.Y.; Materials - Y.Y.; Data Collection

and/or Processing - Y.Y., M.Ö.; Analysis and/or Interpretation - Y.Y., M.Ö.; Literature Review - Y.Y.; Writer - Y.Y.; Critical Review - M.Ö.

Conflict of Interest: No conflict of interest was declared by the authors.

Financial Disclosure: The authors declared that this study has received no financial support.

Kaynaklar

1. Uyuşturucu ve uyarıcı maddeler hakkında kaynak bilgiler (20.07.2014). Sentetik Cannabinoid (Bonzai). The web site:<http://www.uyusturucumaddeler.com/bonzai.aspx>
2. Zimmermann US, Wilkelmann PR, Pilhatsch M, Nees JA, Spanegel R, Schulz K. Withdrawal Phenomena and Dependence Syndrome After the Consumption of "Spice Gold". *Dtsch Arztebl Int* 2009; 106: 464-7.
3. Narconon International (2010-2014). Signs and Symptoms of Spice Use. The web site:<http://www.narconon.org.drug-abuse/sign-symptoms-spice.html>
4. Brents LK, Prather PL. The K2/Spice Phenomenon: emergence, identification, legislation and metabolic characterization of synthetic cannabinoids in herbal incense products. *Drug Metab Rev* 2014; 46: 72-85. [CrossRef]
5. Drugscope (11.11.2013 Version 1.1). Synthetic cannabinoids. The web site: <http://www.drugscope.org.uk/Resources/Drugscope/Documents/PDF/Publications/psyclone2011.1.pdf>.